

UPPTÄCK NATUREN I STOCKHOLMS LÄN! 6 SEPTEMBER – 22 NOVEMBER 2015

www.utinaturen.nu

SÖNDAG 6 SEPTEMBER

Fåglar mm på Sandemar

Om fåglarna, naturen och hösten. Vandra runt i beteshagar och på strandängar med Anders Tranberg. Fågelnybörjare är särskilt välkomna!

Samling kl 10.15 vid P-platsen nära buss hpl Svärdsnäsviken (buss 839 kl 9.43 från Handenterminalen mot Dalarö). Ta gärna med kikare om du har. Ca 3 km, 4 timmar

ONSDAG 9 SEPTEMBER

Natur och höst på norra Djurgården – barnvagn

Hösten är en fin tid att vara barn i. Marken är ännu varm och det finns mycket roligt att upptäcka. Alla vackra höstlöv t ex. Nu börjar också djuren att förbereda sig för vintern, lägga upp förråd eller krypa ner i marken för att sova.

Och precis som det finns vårblommor finns det höstblommor! Maria Brandt leder denna tur i Nationalstadsparkens eklandskap. Samling kl 10.00 T-bana Universitet. Ca 3-4 km, 3 timmar

SÖNDAG 13 SEPTEMBER

Ekologi längs Söders höjder

Staden som ekosystem är betydligt rikare än vi kanske tror. Bergsbranter blir till små ekologiska oaser där naturen i sin vildaste form förmår klamra sig fast. Ännu blommor nävor och korsört, i skrevor och under stenar gömmer sig gråsuggor och tusenfotingar och över klippstupen seglar måsar, kajor, duvor och en och annan havsörn.

Följ med och upptäck! Margareta Lysell leder denna vandring från öster till väster längs med Åsöns/Södermalms förkastningsbranter. Ta gärna med kikare om du har! Samling kl 13.00 vid busshållplats Sofias skolan. Avslut Skinnarviksbergen. Ca 4 km, 3 timmar

SÖNDAG 20 SEPTEMBER

Geologi och landskapsande – sjön Flaten

Man kan lätt luras att tro att det alltid sett likadant ut på en plats. Följ med Sara Borgström på en resa genom tiden som berättar varför Flaten är ett av Stockholms finaste naturområden.

Vi möter den rika natur som kännetecknar Mälardalen och funderar på hur det kommer se ut i framtiden. För vem ska stadsnära natur egentligen vara till för och hur ska den se ut?

Samling 10.15 vid Orhem (buss 180 fr Skarpnäcks allé kl 10.05), avslut vid Flatenbadet (buss 816 mot Gullmarsplan 13.40). Ca 4 km och 3½ timmar

FREDAG 25 SEPTEMBER

Ta barnvagnen ut i Nackareservaten

Varför är det så bra för barn (och vuxna) att vara ute i naturen? Jo för barn är som gjorda för att upptäcka allt som finns i spenaten. Så lämna asfalten och häng med ut till Söders närmsta naturreservat.

Här finns natur av alla sorter så passa på och lär dig lite mer innan ynglet självt börjat fråga!

Bosse Rosén leder turen från Bagarmossen till Björkhagen och lär ut om det ni stöter på och om värdet av naturkontakt – för såväl päron som knodd. Samling kl 11.00 utanför T-bana Bagarmossen, avslut vid Björkhagens T-bana. Ca 5 km, 3 timmar

SÖNDAG 27 SEPTEMBER

Fåglarna och hösten - Angarns sjöäng

Fågelsången har tystnat och fågelungarna är sedan länge flygga. Höstflytten är på gång och fågellivet handlar nu om att äta upp sig inför flytten eller samla i ladorna till övervintringen.

Malin Löfgren leder och ger namn på det som flyger. Fågelnybörjare är som alltid särskilt välkomna! Samling vid informationstavlan vid Örsta klockan 11.10 (buss 665* från Vallentuna station västra 10.55 mot Kårsta station). Ca 7 km, 4 timmar

SÖNDAG 4 OKTOBER

Höstkogens hemligheter – upptäck Hällsboskogen

Hösten är här och det märks i naturen. Djur och växter förbereder sig för vintern. En del ska vila, en del byter färg, vissa lägger upp ett skaffereri och några ger sig av till varmare länder. Följ med Maria Brandt på en vandring i Hällsboskogens naturreservat och se närmare på vad som händer i naturen på hösten.

Samling kl 14.15 vid busshållplats "Hällsboskolan" i Sigtuna (buss 575* från Märsta station kl. 13.47). Ta gärna med kikare om du har. Ca 3 km, 3 timmar

Ingen avgift

SÖNDAG 11 OKTOBER

Norra Djurgården och alla våra gamla naturvetare

Linné, Berzelius, Scheele, Swedenborg, Celsius, Ångström, Arrhenius... Sverige har en gedigen naturnyfiken historia.

Är det vår naturkärlek och vår lättillgängliga natur som gett oss detta? Följ med Maria Bergström på en tur genom den del av Nationalstadsparken där naturvetenskapen fått särskilt utrymme.

Samling kl 11.00 vid T-bana Universitetet. Avslut Tekniska Högskolan. Ca 6 km, 3 timmar

Storstockholms naturguider

www.utinaturen.nu

Naturskyddsföreningen Stockholms län

Att delta kostar (om inte annat anges) 100 kr, 80 kr för medlem i Naturskyddsföreningen och under 18 år fritt.

Alla våra fasta guider är utbildade biologer eller biogeovetare, auktoriserade av Stockholm Visitors Board. Ibland tar vi in duktiga gästguider för vissa turer. Vandringarna genomförs i alla väder – ingen föransmälan behövs.

Ta med matsäck/fika för turerna över 2 timmar och tänk på att ha ordentligt varma kläder om det är minusgrader.

*) Kontrollera gärna tiden med SLs trafikinformation: <http://sl.se>

Kontaktperson:
Maria Bergström
070-638 0712
mejl: maria.bergstrom@naturskyddsforeningen.se

Nu aktuella guidningar genomförs i samarbete med Sigtuna kommun, Länsstyrelsen i Stockholms län, Tyresta nationalpark och Studieförbundet.

Studieförbundet

Fler tips och aktuell information på

www.utinaturen.nu

Foto: Karin Schmidt

National
stads
park

Vi är en
del av Kungliga
nationalstadsparken

UPPLEV STOCKHOLMSNATUREN MED STORSTOCKHOLMS NATURGUIDER

6 SEPTEMBER - 22 NOVEMBER 2015

SÖNDAGEN 18 OKTOBER

Långvandring från Nyfors till Tyresta by

Michaela Lundell tar dig med på långvandring i Tyrestas storskog. Skogen var förr allmänningsskog, vilket återspeglas i dagens allemansrätt.

Ta med matsäck för två raster och ha bra skor.

Samling kl 9.30 busshållplats Nyfors. Avslut Tyresta by. Ca 12 km, 6 timmar

SÖNDAG 25 OKTOBER

Mitt i ett växande Stockholm Igelbäckens naturreservat

Nu är hösten i full gång och i naturen är det febril aktivitet för att förbereda inför vintern. Hur gör träd, fiskar, fjärilar och fåglar för att klara vintern?

Även om naturen saktar in, avstannar inte byggtakten i Stockholm, vilket märks kring Järvakilen. Följ med Sara Borgström på denna höstvandring där vi också funderar på vad stadsnära naturreservat har för betydelse och hur vi kan få dem att bli en del av det framtida Stockholm.

Samling 10.00 vid T-bana Hallonbergen. Ca 5 km, 4 timmar

HÖSTLOV FÖR VUXNA O BARN
MÅNDAG 26 OKTOBER

Pröva Naturbingo med ungarna

Ta barnen/barnbarnen med på en guidad tur runt sjön Trekanten. Området har en intressant historia och en fin närmatur. Lyssna på Eva Lindberg medan ungarna leker naturbingo och springer efter kottar och löv.

Ett stort skolbygge planeras nu och skogen ska avverkas så vi ställer frågan: *Behöver barn skog i sin närmiljö eller räcker det med tillfälligt besök i någon park eller i något naturreservat utanför stan?*

Samling kl 14.00 tvärbanehallplats Trekanten. Ca 2 timmar

SÖNDAG 1 NOVEMBER

Istid och naturhistoria kring Judarn

Stockholms kommuns äldsta naturreservat är ett litet stycke vildmark alldeles intill stenstaden.

Här finns lämningar från istiden och människospor sedan bronsåldern. Monica Attebrant guidar runt sjön med det ljudande namnet.

Samling kl 11.00 vid Åkeshovs slott (T-bana Åkeshov). Ca 4 km, 3 timmar

SÖNDAG 8 NOVEMBER

Kulturlandskapet i Hansta

Kulturlandskapet i Hansta är unikt för Stockholmstrakten. Odlingslandskapets utveckling kan här följas från bronsåldern fram till 1950-talet och delar av ädellövsskogen ingår i EUs nätverk för värdefull natur (Natura 2000).

Såväl gammal urskogslänkande barrskog som lundar med hassel och flerhundraåriga ekar erbjuds. Guide i novemberdiset - eller om det vill sig - i mild senhöstsol, är Britta Ahlgren.

Samling kl 11.00 vid tunnelbanan i Akalla uppgång Sveaborgsgatan. Ca 4 km, 3 timmar

SÖNDAG 15 NOVEMBER

Gör en vandring genom jordens historia – Earth walk

En promenad med Pella Thiel, där varje steg motsvarar en miljon år. Vandringen går genom en bit av Nackareservatet och startar med planetens bildande och fortsätter via livets uppkomst, trilobiter, landlevande fiskar och dinosaurier fram till idag.

En upplevelse av de tidsrymder som förlutit och jordens fantastiska historia.

Samling kl 10.00 Björkhagens T-banestation, avslut WillyBrandts park i Hammarbyhöjden. Ca 3 km, 2,5 timmar

MÅNDAGKVÄLL 16 NOVEMBER

Måndagkväll i mörka skogen special

Tyrestaskogen vid Gammelström. Vem ger sig frivilligt ut i skogen en novembermåndag? Blommorna är vissna och fåglarna har flyttat.

Med lite "tur" kan det regna och blåsa. Men kanske hittar vi lugn och ro i stället för blomsterprakt? Sätt på dig dina varmaste kläder, ta med en termos med något varmt och följ med Bosse Rosén på en stilla vandring i skenet från fotogenlyktor där vi fokuserar både inåt och utåt. Vi provar hur vi kan använda naturen för att öva medveten närvaro.

Obs begränsat deltagarantal och föranmälan krävs.

Anmäl dig på:

<http://goo.gl/qFqK8s>

Tid 17.30-19.30, samlingsplats får du veta vid anmälan.

Samarrangemang med Balansverkstan.

Ca 2 km, 2 timmar

Ingen avgift

SÖNDAG 22 NOVEMBER

Från engelsk park till barock från Haga till Ulriksdal

Margareta Lysell guidar från Gustav III:s Haga längs Brunnsvikens stränder, genom skog och över öppna marker fram till Igelbäcken och Ulriksdals slott. En höstpromenad i Nationalstadsparkens nordligaste del.

Samling kl 10.05 vid busshållplats Haga Södra (buss 515 från Odenplan kl 10.00). Avslut vid Ulriksdals vårdshus (buss 503 mot Bergshamra 13.31*)

Ca 6 km, 3,5 timmar

National
stads
park

Vi är en
del av Kungliga
nationalstadsparken

Att delta kostar (om inte annat angetts) 100 kr (80 kr för medlem i Naturskyddsföreningen). Under 18 år fritt. Vandringarna genomförs i alla väder - ingen föranmälan behövs (utom 16 novemberturen).

Ta med matsäck/fika för turerna över 2 timmar. Bra skor, sköna kläder och gärna kikare!

Alla våra fasta guider är utbildade biologer eller biogeovetare, auktoriserade av Stockholm Visitors Board. Ibland tar vi in duktiga gästguider för vissa turer.

Aktuell information på www.utinaturen.nu

***OBS!** Kontrollera gärna tiden med SLs trafikinformation: <http://sl.se>

Nu aktuella guidningar genomförs i samarbete med Sigtuna kommun, Länsstyrelsen i Stockholms län, Tyresta nationalpark och Studieförbundet.

Studie
främjandet

Storstockholms
naturguider

www.utinaturen.nu

Naturskyddsföreningen
Stockholms län

KONTAKTPERSON
Maria Bergström
070-638 0712
mejl: maria.bergstrom@naturskyddsforeningen.se

Foto: Karin Schmidt

www.utinaturen.nu